

Rune Fardal, psykologi student

Personlighetsforstyrrelser med hovedvekt på narsissistisk problematikk i relasjon til barn
<http://www.sakkyndig.com> mail: rune@fardal.no

Emosjonens makt og omgivelsenes avmakt

17 Mari, 2012, Oppdatert 17.05.2012

Utskrift : <http://www.sakkyndig.com/psykologi/artikler/emakt.pdf>

Lurer du på hvorfor normale menneskers beskrivelse av virkeligheten er konsistente og slik virkeligheten faktisk er, mens narsissister (NA) og borderlineres (BL) virkelighetsbeskrivelser er inkonsistente og ofte i strid med hvordan virkeligheten faktisk er?

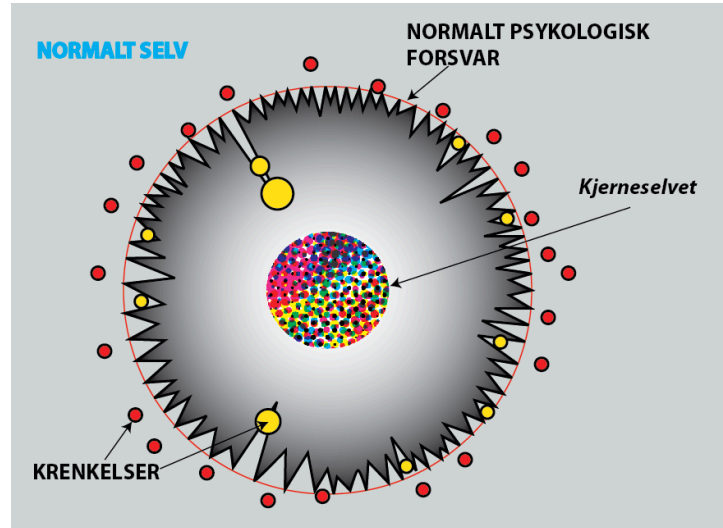
Årsaken ligger i at normale har et sunt Selv og dermed baserer sine emosjoner på virkelighetens fakta, mens NA/BL har et skadet Selv og baserer sine "fakta" på forstyrrede emosjoner. Derfor kan de sitte i retten og lyve dommeren rett opp i ansiktet og fremstå som troverdige. Deres emosjoner fremstår som overbevisende normale men bygger på et skadet Selv, fantasi og forstyrrede kognisjoner.

Dette er en del av forklaringen på at slike også har så lave terskler for å bli krenket. Deres emosjoner er i ubalanse, og bygger på et ustabilt kognitivt nervesystem. De reagerer raskere og mer negativt på det de opplever som truende mot dette skadede selv. Reaksjoner har nær sammenheng med emosjonenes kvalitet. Hos BL svinger emosjoner som en Jo-Jo, et uttrykk for et Selv i ubalanse, som er i utakt med de bakenforliggende sanseopplevelser. Hos NA dekker de over et falskt grandioست selvilde, som igjen er et forsvar for et ødelagt Selv.

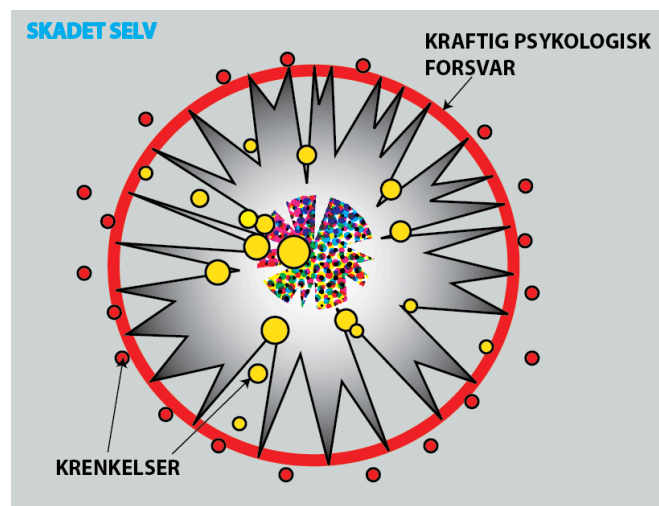
Det som kompliserer er at utad fremstår deres emosjoner som den normales emosjoner, når de kontrollerer situasjonen. Innad bygger de imidlertid på et

kvalitativt forskjellig fundament.

Et sunt Selv kan vi metaforisk se for oss som en kule med hakk, der hakk representerer mindre påkjenninger som personen har klart å bearbeide. I hjernen utgjør disse "hakk" ulike assosiative nettverk som lagrer denne informasjon som er knyttet til de ulike hendelser som utgjør disse "hakk" i personens "selv. Disse nettverk befinner seg både i vår emosjonelle hukommelse, i vår eksplisitte hukommelse og i vår implisitte hukommelse.

Hos NA og BL er problemet ofte at barnet ikke hadde mulighet til å bearbeide de påkjenninger det ble utsatt for. "Hakkene" ble ikke leget, de tilhørende assosiative nettverk ble ikke korrigert. Enten har påkjenningene vært større enn apparatet for bearbeidelse, eller så har apparatet for bearbeidelse vært svekket. Det betyr at Selvet er fragmentert og sårbart. De assosiative nettverk i hjernens nervesystem lagrer "traumet" og med det reksjonen som følger om de skulle bli aktivert.

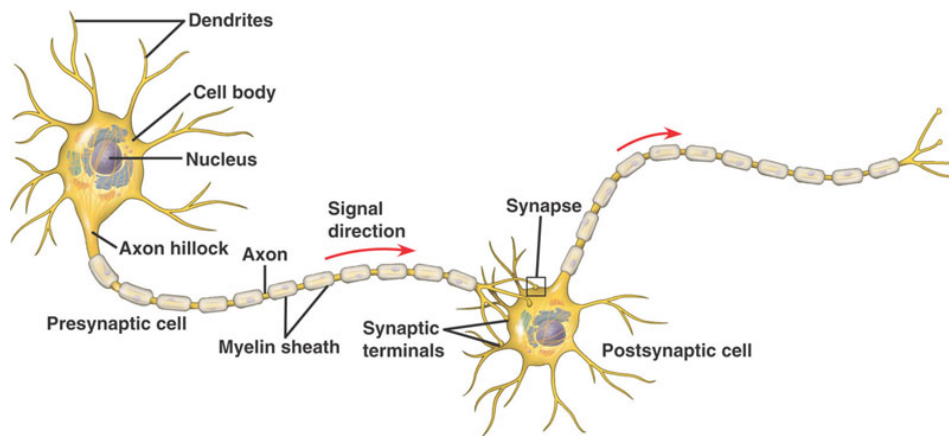

Mer om Selvet her:

<http://www.youtube.com/watch?v=pXbPj2b4nXM&feature=g-upl>

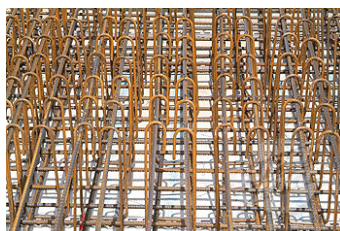
Mens et tilstrekkelig utviklet Selv fordrer et normalt psykologisk forsvar, vil et skadet Selv kreve et meget sterkt psykologisk forsvar. De nevrale assosiative nettverk utløser kraftige emosjoner personen føler bevisst eller ubevisst sterkt ubehag ved. Utad er en emosjon, en emosjon. Redsel er redsel, angst er angst, depresjon er depresjon, frykt er frykt, glede er glede, skam er skam og skyld er skyld.

Hva er det så som utgjør et Selv? Vel i sin helt grunnleggende form handler det om nervesystemets oppbygning. Hvordan nervecellene er koblet til hverandre i assosiative nettverk og kvaliteten på kontakten mellom dem.

I en normal hjerne er nervecellenes oppkobling kvalitativt bedre enn den er i en NA/BL hjerne. Når hver nervecelle kan ha over 10.000 tilkoblinger til andre nerveceller blir nettverket komplisert. Det tåler mer fordi det klarer tolke og håndtere mer kompliserte påkjenninger. Skades dette nettverket så gir det seg utslag i nervecellenes mulighet til å kommunisere, sende og motta informasjon. Det påvirker tenkning og emosjoner. Et velutviklet system tåler mer påkjenning enn et dårligere utviklet system. Et velutviklet system har flere resurser å støtte seg på.

Det er som et murhus som er godt armert, kontra et murhus med dårlig armering. Når jordskjelvet kommer blir det sterkeste huset stående mens det svake huset kollapser.

Vi kan sammenligne det med et komplekst nettverk av strømførende ledninger. Skulle et par av disse falle ut, blir konsekvensen mindre om det finnes backup systemer.

Vi vet at hjernen utsatt for kronisk stress har et kvalitativt dårligere nervesystem. Med andre ord, ved påkjenninger kan reaksjonen bli unormal. Det er nettopp hva vi ser hos NA/BL. Sårbarheten er så stor, de har så lite å gå på at forsvaret blir avvikende.

Når en normal person i retten beskriver frykt, så antar retten at grunnlaget for frykt er til stede. Når en person fremviser angst i retten så antar retten grunnlaget for angst er til stede. Retten vil derfor, på bakgrunn av de emosjoner (eks. bekymringer) som en person tilsynelatende fremviser legge til grunn at det er et grunnlag for disse emosjoner. "Ingen røk uten ild". Problemet er bare at emosjonen som så, fremstår lik, enten den bygger på et reelt grunnlag eller den bygger på et falskt grunnlag eller et sykkelig grunnlag. Utad ser retten en bekymret forelder, mens grunnlaget for denne bekymring i slike saker ofte handler mer om egne udekte behov enn den andre forelders omsorgsevne.

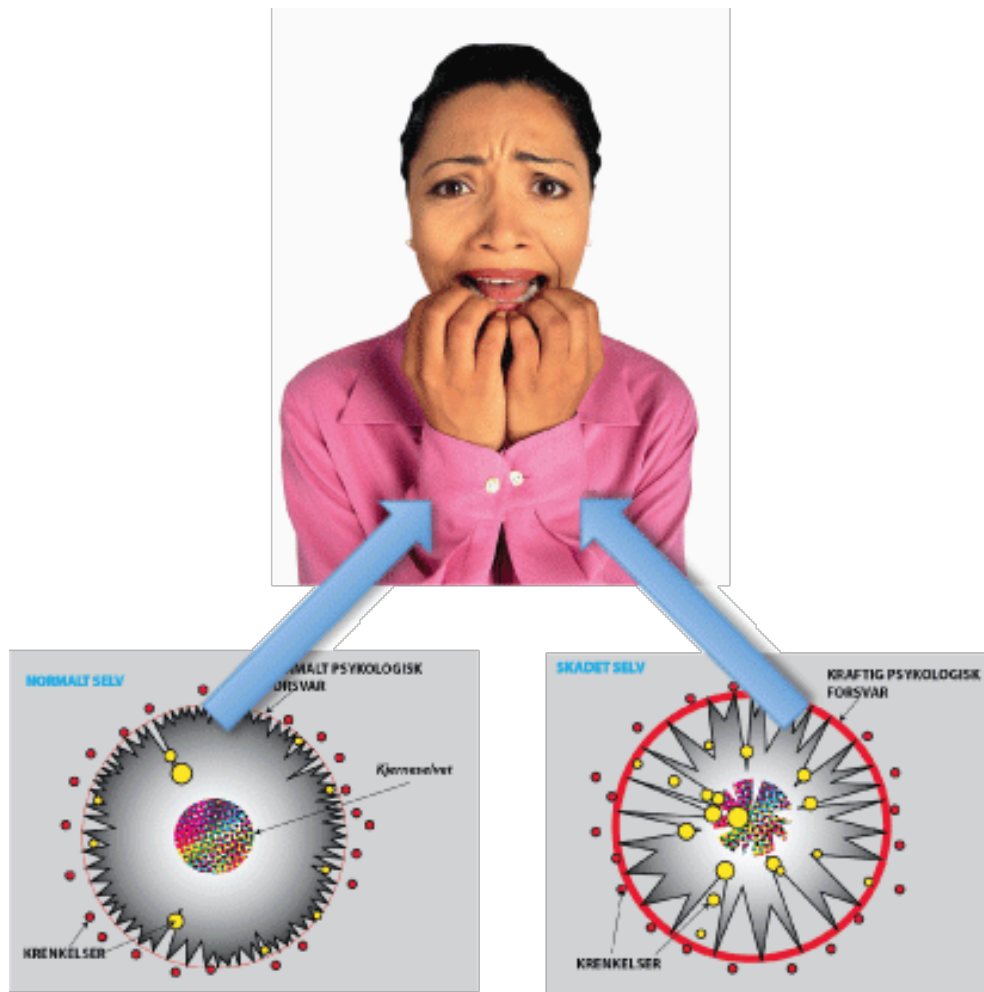
NA/BL bruker i stor utstrekning *projeksjon* og fremstiller da sine egne problemer og manglende omsorgsevne som den andre forelders. Og som alle normale foreldre så gjør man feil innimellom. Her kommer problematikken rundt *halvsannheter* opp. Samtidig benytter slike personligheter en psykologisk forsvarsmekanisme kalt *splitting*, der virkeligheten er enten eller. Den blir rigid. Har en normal forelder opptrådt normalt og gjort en mindre feil, fremstilles dette som å gjelde hele denne forelders omsorg. "Alt" er feil. NA/BL mangler evnen til å se nyanser og gråsoner. Alt et svart/hvit. Dette i kontrast til om de selv gjør en feil, da er den en bagatell!

NA/BL attribuerer ofte feil og mangler annerledes enn normale. De attribuerer egne feil og mangler som **indre, globale og stabile**, feilen er deres egen (indre), den gjelder alt de gjør (global) og den skjer hver gang. Dette blir selvfølgelig utholdelig og projiseres dermed ut. Det kreves mye psykisk energi for å holde et slikt forsvar

ved like. Av slikt følger angst og depresjon.

Normale ser i større grad egne feil som **eksterne, spesifikke og ustabile**. Gjør de feil tillegger de oftere årsak i ytre forhold (eksterne), de attribuerer feilen til bestemte forhold (spesifikke) og feilen skjer ikke hver gang (ustabil). De klarer med andre ord å vise selvinnsikt, de ser verden i nyanser og ikke enten eller som NA/BL gjør.

Når normales emosjoner er sterke vil dommeren legge til grunn at de er bygget på fakta. **De tror emosjonens styrke er proporsjonal med dens troverdighet!** Når han så ser NA og BL sine emosjoner, manipuleres dommeren til å tro at også de er bygget på fakta! Emosjonsuttrykket er nemlig svært likt. Om man gjør retten oppmerksom på at man har med en NA eller BL å gjøre, så er det så emosjonelt belastende for NA/BL at dommeren tar disse i forsvar og bruker det mot den normale!

Hva er emosjonenes grunnlag?

Når en kvinne beskriver voldtekten/volden som ikke fant sted, blir hun trodd på sine "emosjoner", når den uskyldige mann benekter, blir han ikke trodd! Emosjonen til en kvinne som lyver om voldtekt og emosjonen til en kvinne utsatt for voldtekt fremstår som lik, men emosjonens grunnlag er ulikt. Den som faktisk ble voldtatt bygger på virkelighetens fakta, NA/BL bygger på andre behov som hevn, hat og behovet for å ta igjen. For BL handler det ofte om tapsfrykt, for NA handler det ofte om grandiositetsproblematikk. At det går ut over uskyldige har de ikke innlevelse eller kapasitet til å bry seg om. Manglende empati og en overutviklet egosentrisme sørger for det.

Emosjonelle beskrivelser gir et sterkere inntrykk enn normales beherskedes benektelse. Menneskets speilnevroner gir den som ser samme opplevelse som den som blir observert. Ser vi noen opplever smerte, så føler vi også smerte. Det er dette system som er med på å gi oss evne til innlevelse i andre.

Dessuten... hvordan kan noen med et slikt emosjonelt uttrykk snakke usant? Emosjonene avspeiler virkeligheten, ikke sant? Vi forventer at den gjør det, men i møte med NA/BL personligheter betyr verken avgitte forsikringer om ikke å lyve eller avtaler noe som helst. Deres primærbehov er å dekke behovet det ødelagte Selvet fremsetter. Det går foran alt hos slike. De er emosjonelt skadet. Deres intelligens kan være over gjennomsnittet, men deres emosjonelle intelligens er svært redusert.

Justismord i hopetall oppstår fordi NA og BLs emosjoner ikke avspeiler virkeligheten, men deres indre forstyrrede emosjoner og virkelighetsforståelse. Dermed ender barn ofte hos slike ved barnefordelingssaker fordi dommeren ikke klarer avsløre deres manipulasjon. Dette ødelegger mange barn for livet....daglig! Ikke sjelden blir den normale forelder nektet normalt samvær, slik at skaden blir enda større. Dommere forstår rett og slett ikke dynamikken i slike saker.

Nyere hjerneforskning indikerer at den personen med den mest emosjonelle ansiktsuttrykk vil dominere en gruppe i fraværet av et hiarki (Goleman 2006)

Måten NA/BL personligheter eskalerer og manipulerer en konflikt er følgende (Eddy 2011):

Vanlige kognitive forvrengninger fra NA/BL:

- Jeg er så opprørt, jeg føler meg som et offer, så jeg må være et offer.
- Den andre part fikk meg til å føle meg slik, det er den andre parts skyld.
- Jeg er ikke ansvarlig for problemet eller å løse det.
- Det er synd på meg.

Emosjonell respons hos venner og familie:

- Du er jo så opprørt, noen må ha skadet deg og/eller ditt barn
- Du burde saksøke drittsekken. Vi skal hjelpe deg i retten.

Emosjonell respons fra rådgivere og andre fagfolk:

- Du er så opprørt, det er ikke mulig å tro du ikke snakker sant.
- Jeg tror alt du forteller meg.

Emosjonell respons fra advokater:

- Du er så opprørt, jeg skal sloss for deg.
- Jeg skal argumentere at alt du forteller meg er sant.

Emosjonell respons fra dommere:

- Din informasjon opprører meg. Det må ha skjedd.
- Din historie føles mer troverdig enn din motpart.
- Bare for å være sikker, jeg dømmer i din favør.

NA/BL sine "emosjonelle fakta" og fremstilling som et offer fremstår svært overbevisende. Overbevisningen er ofte ubevist for mottakeren og derfor svært virkningsfull, dermed vinner de også ofte frem i barnefordelingssaker. Bare en veldig oppmerksom person eller en person med betydelig kunnskap om NA/BL kan motstå slik emosjonell manipulasjon.

Når NA/BL ser på seg selv som ofre har dette sammenheng med at deres evne til selvinnsikt er fraværende. De ser ikke sitt eget bidrag til den konflikt de selv har skapt som følge av sin avvikende adferd. Dermed fremsetter slike svært mange usanne påstander i domstolene.

I mange barnefordelingssaker der man har NA/BL problematikk, vil barnet ha det bedre hos den normale forelder. Dessverre vil mange dommere sikre seg mot at evt. påstander om vold, mishandling og overgrep ikke blir deres ansvar. De tenker som så at om det ikke var sant så tar ikke barnet skade av å være med den andre forelder (som fremsatte de falske påstander).

Dessverre for barnet tar ikke mange dommere med i beregningen at barnet hos den anklagende forelder utsettes for emosjonelle overgrep, som oftest er mye verre enn fysiske overgrep, fordi de ødelegger barnets personlighet, tilknytning og utvikling. Dessverre forstår ikke mange dommere dette.

Igen er emosjoner knyttet til fysiske skader og beskrivelser mye lettere å forholde seg til enn beskrivelser av størrelser som tilknytning, utvikling, psykisk stressbelastning, personlighetsutvikling osv.

Trekk ved NA/BL	Typisk for rettsprosesser:
Alltid opptatt av å klandre andre	Formål er å avgjøre hvem som kan klandres, hvem som er "skyldig"
Unngå å ta ansvar	Retten holder noen andre ansvarlig.

Svart hvit tenkning, alt eller ingenting, splitting.	"Skyldig" eller "ikke skyldig" er de eneste alternativer.
Søker alltid oppmerksomhet og sympati.	De blir senter for oppmerksomhet og sympati.
Søker aggressivt allierte for sin sak	Kan kalle inn en rekke vitner.
Snakker i dramatiske emosjonelle ekstremer.	Kan ikke argumentere, vitne i dramatiske, emosjonelle ekstremer.
Fokuserer intenst på andres tidligere adferd.	Kan høre, tillate vitneprov på andres tidligere adferd.
Straffer folk som de oppfatter å ha "såret" dem.	Domstolene er stedet for å pålegge maks straff.
Prøver få andre til å løse sine problemer	Retten løser deres problemer.
Det er ok å lyve om de føler seg truet.	Løgner er sjelden påpekt eller straffet i domstolene.

Troverdighet er alfa omega i en rettsal. NA/BL er vanligvis gode til å *opptre* troverdige i retten, så dommere tror dem istedenfor deg. De har et behov for å kontrollere retten. De er mer emosjonelle på en konsentrert måte og forskning har vist at emosjoner er smittsomme (Goleman 2006) Emosjoner fanger dommerens oppmerksomhet og motiverer til handling.

Det ligger i den narsissistiske natur at de *føler* et de er overlegne rettens beslutninger og følger sjelden rettsavgjørelser. Kompromiss betyr redusert respekt for deres overlegenhet. Hevder man NA/BL er overgripere vil retten ofte overse dine uttalelser fordi NA/BL fremstår så fullstendig fornuftige. Så når du beskytter deg selv så er du benektende. Din frustrerte adferd sett i forhold til NA/BL sin tilbaketrukkne adferd gjør at domstolene ikke forstår hvordan virkeligheten er snudd på hodet. Den normale frustrasjon oppfattes som aggresjon. Narsissistens manglende empati gjør dem mer avslappet i en setting der de egentlig burde være bekymret for barets utvikling.

Ofte får NA/BL med seg både sakkyndige og andre mot den normale forelder fordi mange slike fagfolk ikke har kunnskap om den manipulasjon som skjer. Enda mer alvorlig er at slike også kan få barna til å bli negative til den normale forelder. Barnets behov for tilknytning og lette manipulerbarhet gjør dem utsatt for trusler mot tilknytningsbehovet. "*Reiser du på ferie med far, kommer du hjem i en kiste*" er trusler som benyttes av narsissister. For dem er det viktig at barnet ikke knytter seg til den andre forelder fordi det gjør at barnets verdi som narsissistisk supply for dem selv reduseres. Ulike former for PAS (foreldrefiendtliggjøring) er typisk for slik problematikk.

Psykologer kan gi barna til psykopater:

<http://www.sakkyndig.com/psykologi/artvit/fardal2008.pdf>

